

Προτάσεις εκμάθησης επαγγελματικής γλώσσας
στα πλαίσια του έργου

“FOCAL” – FOSTERING OCCUPATIONAL LANGUAGE ACQUISITION
PROJECT

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-
ShareAlike 4.0 International License

Πίνακας Περιεχομένων

I. Δευτερογενής Έρευνα	4
Γερμανία	4
Ελλάδα	5
Πολωνία	6
Ισπανία	8
Γαλλία	10
Συμπέρασμα της δευτερογενούς έρευνας	12
II. Έκθεση συνεντεύξεων	13
1. Μετανάστες	13
2.0. Καθηγητές ξένων γλωσσών	17
3.0 Αντιπρόσωποι επαγγελματικών τομέων	20

Ευχαριστίες

Αυτό το έγγραφο αποτελεί μια συλλογική προσπάθεια χάρη στην πολύτιμη συνεισφορά και συνδρομή ιδιωτών προερχόμενων από ιδρύματα-εταίρους, καθώς και επαγγελματιών που εργάζονται με μετανάστες, πάνω στο αντικείμενο εκμάθησης της γλώσσας για επαγγελματικούς σκοπούς. Λαμβάνονται υπόψη οι παρακάτω τομείς: βιομηχανία, γεωργία, καθώς και το εμπόριο και η λιανική.

Αυτές οι συστάσεις αποτελούν μια συλλογική προσπάθεια των παρακάτω οργανισμών:

VOLKSHOCHSCHULE IM LANDKREIS CHAM E.V. (Γερμανία)

ΑΙΝΤΕΚ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΥΨΗΛΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΝΟΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ελλάδα)

UNIWERSYTET LODZKI (Πολωνία)

EOI DO MUNDO LUME (Ισπανία)

GIP FIPAG (Γαλλία).

I. Δευτερογενής Έρευνα

Κάθε εταίρος του έργου ετοίμασε μια έρευνα που αναφέρεται στο εγχώριο σύστημα διδασκαλίας γλωσσών, το οποίο απευθύνεται σε ενήλικες μετανάστες, με ιδιαίτερη έμφαση στην επαγγελματική γλώσσα που σχετίζεται με τη βιομηχανία, τη γεωργία, το εμπόριο και τη λιανική. Κατά τα φαινόμενα, το πιο δομημένο και ώριμο σύστημα είναι αυτό της Γερμανίας.

Γερμανία

Στη Γερμανία υπάρχει ένα πρόγραμμα που ονομάζεται “Γερμανικά για επαγγελματικούς σκοπούς”. Αυτή η προώθηση της τεχνικής Γερμανικής γλώσσας για επαγγελματικούς σκοπούς προσφέρεται βάσει του εδαφίου 45^α του Νόμου περί Διαμονής (εκπαιδευτικά προγράμματα που σχετίζονται με την εργασία), και αποτελεί ένα τυπικό όργανο προώθησης της γλώσσας της Ομοσπονδίας. Υλοποιείται από την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Μετανάστευσης και Προσφύγων, και προστίθεται στα προγράμματα ένταξης (B1), μέσω των οποίων οι μετανάστες μαθαίνουν Γερμανικά. Οι μετανάστες και οι πρόσφυγες που αναζητούν εργασία προετοιμάζονται σε συνεχή βάση για την αγορά εργασίας, μέσω των επακόλουθων προγραμμάτων εκμάθησης γλώσσας που σχετίζεται με την εργασία. Αυτά τα προγράμματα αποτελούνται από μια πληθώρα μαθημάτων, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν είτε μεμονωμένα, είτε συνδυαστικά. Τα προγράμματα αυτά συνδυάζουν μαθήματα Γερμανικών με δραστηριότητες που οργανώνονται από την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία. Το επίπεδο του προγράμματος αντιστοιχεί με αυτό του B2.

Το υλικό που χρησιμοποιείται γι’ αυτά τα μαθήματα εστιάζει στις γενικές διαστάσεις της εργασιακής ζωής, όπως π.χ. το να συστήνεις, να εκφράζεις τις σκέψεις σου, να ζητάς βοήθεια, να εξηγείς ορισμένα προβλήματα, διεργασίες, κλπ. Στο διαθέσιμο υλικό υπάρχουν ορισμένοι κατά περίπτωση διάλογοι· ωστόσο, προσφέρουν εξειδικευμένο λεξιλόγιο και εργασιακό συγκείμενο μόνο έως έναν βαθμό, χωρίς να εστιάζουν σε συγκεκριμένο επάγγελμα ή τομέα.

Για τους τομείς του εμπορίου και της λιανικής (κλάδος υπηρεσιών), καθώς και για τη βιομηχανία, καθορίζονται ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές. Το Δίκτυο «Ένταξη μέσω της Κατάρτισης», το οποίο συνεισέφερε στην ανάπτυξη αυτών των κατευθυντήριων γραμμών, αποσκοπεί στο να πολλαπλασιάσει τις ευκαιρίες απασχόλησης για τους μετανάστες της Γερμανίας.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τον τομέα του εμπορίου και της λιανικής, καθώς και της βιομηχανίας, περιλαμβάνουν τις παρακάτω θεματικές: εκμάθηση επαγγελματικής γλώσσας στα πλαίσια του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες [CEFR] (ωστόσο αυτή δε σχετίζεται με τους νέους δείκτες επάρκειας του Συνοδευτικού Τόμου του CEFR)· αποσκοπεί στη διδασκαλία, καθώς και στην περιγραφή κατά περίπτωση καταστάσεων (επικοινωνιακά σενάρια), για όσο εργάζεται κανείς στον

τομέα. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν επίσης προτάσεις εφαρμοσμένων μεθόδων, ωστόσο, δεν περιλαμβάνουν τεκμηριωμένο υλικό και πηγές. Το κενό αυτό θα καλυφθεί από το έργο FOCAL.

Όσον αφορά στη δωρεάν πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό, διαβάζουμε στην έρευνα: «Ωστόσο, σε σχέση με τον τομέα της βιομηχανίας ή του εμπορίου και της λιανικής, η επιλογή του υλικού γλωσσομάθειας που εστιάζει στη μάθηση και την αξιολόγηση που βασίζονται στην εργασία, είναι σχετικά περιορισμένο. Υπάρχει σημαντική έλλειψη δωρεάν υλικού για δασκάλους και μαθητές».

Επιπροσθέτως, υπάρχει διαδικτυακό υλικό από φορείς όπως το Ινστιτούτο Γκαίτε, το οποίο σχετίζεται με τον εργασιακό χώρο. Αυτές οι διαδικτυακές ασκήσεις είναι δωρεάν και χωρίζονται σε δύο ενότητες. Η πρώτη γενική ενότητα αποτελείται από 45 ασκήσεις. Η πληθώρα ασκήσεων με τίτλο «Γερμανικά στη δουλειά» προσφέρουν μια εικόνα της καθημερινής εργασιακής ζωής στη Γερμανία, για μαθητές επιπέδου A1 έως B2. Σε διαφορετικές εργασιακές καταστάσεις – για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια μια παρουσίασης, στο τηλέφωνο ή σε επίσημη επαγγελματική αλληλογραφία, οι ασκήσεις αναφέρονται και στις πολιτισμικές διαφορές. Η δεύτερη ενότητα αποτελείται από 112 ασκήσεις που αφορούν σε επαγγελματικούς τομείς όπου ανήκουν τα κοινωνικά ή τα τεχνικά επαγγέλματα, στο εμπόριο, στο γραφείο, στον τομέα των υπηρεσιών ή του πολιτισμού. Σε αυτές τις ασκήσεις παρουσιάζεται ο καθημερινός εργασιακός βίος, καθώς και ορισμένες γλωσσικές πράξεις και επικοινωνιακές καταστάσεις, για μαθητές επιπέδου A1 έως Γ1.

Κάποιες άλλες πηγές περιλαμβάνουν τη “[MARKT - Deutsch für den Beruf Materialien aus der Presse](#)” – μια διαδικτυακή πλατφόρμα και εφημερίδα που προσφέρει υλικό από διάφορες εφημερίδες που σχετίζονται με τον εργασιακό βίο (πρέπει να είστε συνδρομητής/τρια στην εφημερίδα). Υπάρχουν, επίσης, κάποια εγχειρίδια και εκπαιδευτικό υλικό και για τους δύο τομείς, τα οποία έχουν παραχθεί από εκδοτικούς οίκους, ωστόσο, κανένα υλικό από αυτά δε διατίθεται δωρεάν.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, εν μέρει εξαιτίας της αυξημένης ροής μεταναστών και προσφύγων, υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός δωρεάν μαθημάτων της Ελληνικής γλώσσας για αυτές τις ομάδες ανθρώπων. Αυτά οργανώνονται από ΜΚΟ, κέντρα ένταξης και φιλανθρωπικούς οργανισμούς. Ορισμένα αξιοσημείωτα παραδείγματα αποτελούν η [Action Aid Hellas](#), η [JRS Hellas](#), η [ΜΕΤΑΔράση, το Κέντρο Συντονισμού για Θέματα Μεταναστών και Προσφύγων](#), οι [Γέφυρες](#) και το [Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες](#).

Υπάρχουν, επίσης, προγράμματα γλωσσομάθειας για μη ελληνόφωνους (όχι απαραίτητα μετανάστες), τα οποία εστιάζουν στο επιχειρείν, και είναι διαθέσιμα [δια ζώσης](#) αλλά και [διαδικτυακά](#). Το πρόβλημα με αυτά τα προγράμματα έγκειται στο ότι δεν είναι διαθέσιμα δωρεάν και εν γένει

απευθύνονται σε ήδη εδραιωμένα στελέχη επιχειρήσεων, παρά σε ανθρώπους με μειονοτικό παρελθόν, οι οποίοι επιθυμούν να εισέλθουν στην αγορά εργασίας. Τέλος, υπάρχει πληθώρα [εκπαιδευτικού υλικού](#) που είναι διαθέσιμο [διαδικτυακά](#) και δωρεάν, το οποίο προσφέρει κατά κύριο λόγο βασικές γνώσεις, με το περιεχόμενό του να περιορίζεται σε στοιχεία που είναι απαραίτητα για καθημερινούς διαλόγους, και όχι για τον εργασιακό βίο.

Φαίνεται να υπάρχει σχεδόν πλήρης έλλειψη υλικού που συνδυάζει όλα τα παραπάνω στοιχεία, δηλαδή να:

- Στοχεύει σε μετανάστες και παραπλήσιες ομάδες πληθυσμών
- Εστιάζει κυρίως στην επαγγελματική γλώσσα και όχι απλώς στα βασικά

Καθώς αυτό το υλικό γενικού επαγγελματικού ενδιαφέροντος δεν μπορεί να βρεθεί, είναι δύσκολο να γίνει λόγος για πιο εξειδικευμένο υλικό που αφορά στους τομείς «εμπορίου και λιανικής», καθώς και της «γεωργίας»· τέτοιο υλικό δεν υφίσταται καν. Υπάρχουν τρεις πηγές που κατά κάποιον τρόπο άπτονται του θέματος, οι οποίες είναι:

- Η [σειρά βίντεο L-Pack](#) (προϊόν ενός παλαιότερου έργου Erasmus+), η οποία είναι διαθέσιμη στο YouTube και, πέραν από κάποια Ελληνικά για καθημερινές καταστάσεις, παρουσιάζει επίσης έναν αριθμό διαλόγων που εστιάζουν σε επαγγελματικές συνθήκες, και περιέχουν έναν σημαντικό αριθμό λέξεων, ορολογίας, και αργκό που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα.
- Το έργο [HELIOS](#). Πρόκειται για ένα πρόγραμμα ένταξης μεταναστών, το οποίο πέραν από μια γενικού περιεχομένου ενότητα εκμάθησης της Ελληνικής, προσφέρει επίσης μια πιο εξειδικευμένη ενότητα περί Οριζόντιων Δεξιοτήτων, όπου η εκμάθηση της γλώσσας χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη «οριζόντιων δεξιοτήτων στην προφορική επικοινωνία, την επίλυση προβλημάτων, την ομαδικότητα και τις διαπροσωπικές δεξιότητες στον χώρο εργασίας».
- Το [Project Layali](#) που φαίνεται να είναι η μοναδική μόνιμη επιχείρηση (καφέ-εστιατόριο) που απασχολεί αποκλειστικά μετανάστες, οι οποίοι παρακολουθούν ένα τρίμηνο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης εκεί. Αυτοί οι συμμετέχοντες προέρχονται από την ΜΚΟ [Ζααταρ](#) όπου αφότου παρακολουθήσουν ένα πρόγραμμα εκμάθησης της Ελληνικής, μεταφέρονται στο εστιατόριο, ώστε να την εξασκήσουν εντός ενός επαγγελματικού περιβάλλοντος.

Πολωνία

Στην Πολωνία, το κυβερνητικό σύστημα της μόρφωσης των μεταναστών είναι ανύπαρκτο. Συνεπώς, δεν υπάρχει κάποιο «κεντρικό πρόγραμμα γλωσσικής επιμόρφωσης», για οποιονδήποτε τομέα. Κατά κύριο λόγο, δύο τύποι ιδρυμάτων προσφέρουν μαθήματα γλωσσομάθειας για μετανάστες: τα

σχολεία και τα κέντρα Πολωνικής γλώσσας για αλλοδαπούς, τα οποία λειτουργούν ως μέρη κρατικών ή ιδιωτικών πανεπιστημίων. Τα σχολεία, τα οποία αποτελούν μέρη πανεπιστημίων, ειδικεύονται στα προπαρασκευαστικά μαθήματα για μελλοντικούς φοιτητές. Τα ιδιωτικά σχολεία γλωσσών ειδικεύονται σε γενικού χαρακτήρα μαθήματα της Πολωνικής γλώσσας.

Όπως και να 'χει, είναι και τα δύο αρκετά ευέλικτα και ανταποκρίνονται πολύ γρήγορα στις προκλήσεις της αγοράς. Έτσι, αναπτύσσεται μια σειρά διαφορετικών μαθημάτων, όταν ανακύπτει η σχετική ζήτηση, ο χαρακτήρας της όμως είναι περισσότερο συγκυριακός, παρά συστηματικός. Το Κέντρο της Πολωνικής Γλώσσας μπορεί να αποτελέσει ένα καλό παράδειγμα της διαδικασίας που ακολουθείται για τους αλλοδαπούς. Αυτό περιλαμβάνει έξι μήνες γενικού αλλά και επαγγελματικού χαρακτήρα γλωσσομάθειας, τα οποία προσφέρονται στους διευθυντές μιας Γαλλικής εμπορικής εταιρείας, της «E. Leclerc». Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε πάνω από 20 χρόνια πριν, και δεν επαναλήφθηκε ποτέ. Η ίδια κατάσταση φαίνεται να ισχύει και στα ιδιωτικά σχολεία γλωσσομάθειας, π.χ. το πρόγραμμα γενικού και επαγγελματικού χαρακτήρα γλωσσομάθειας, το οποίο οργανώθηκε από το «British Centre» (ιδιωτικό σχολείο στο Łódź) για τους διευθυντές των εργοστασίων επίπλων της «IKEA», οι οποίοι προέρχονταν από τη Σουηδία.

Μια από τις εξηγήσεις για την κατάσταση που επικρατεί στην εκπαίδευση, είναι η ιστορία και η δομή της μετανάστευσης στην Πολωνία. Για πολλά χρόνια, ο αριθμός των μεταναστών που έρχονταν στην Πολωνία ήταν πολύ περιορισμένος, παρόλο που συμπεριλάμβανε 12.000 μετανάστες προερχόμενους από την Ελλάδα, και μετέπειτα έναν μικρότερο αριθμό μεταναστών προερχόμενων από τη Βόρεια Κορέα, οι οποίοι ήρθαν στην Πολωνία εξαιτίας των πολέμων που υπήρχαν στις πατρίδες τους. Αυτοί περιλαμβάνουν επίσης και τους μετανάστες από το Βιετνάμ, αρχικά εξαιτίας του πολέμου, και μετέπειτα για οικονομικούς λόγους· κι όμως, ακόμα κι έτσι, ο αριθμός των μεταναστών στον γενικά ομοιογενή πληθυσμό της Πολωνίας είναι πολύ περιορισμένος. Έτσι, δεν υπήρχε λόγος να δημιουργηθεί κάποιο εξειδικευμένο πρόγραμμα για τη γλωσσομάθεια των μεταναστών. Το Πολωνικό κράτος αντέδρασε όταν αυτό κρίθηκε απαραίτητο, π.χ. το Κέντρο Πολωνικής Γλώσσας για Αλλοδαπούς στο UL δημιουργήθηκε το 1952 για να παρέχει ευκαιρίες γλωσσομάθειας σε μια μεγάλη ομάδα παιδιών-μεταναστών από τη Βόρεια Κορέα. Τα τελευταία τρία χρόνια άλλαξε, χάρη στα πολύ χαμηλά ποσοστά ανεργίας και στην έλλειψη εργατών στην Πολωνία. Αυξήθηκε χάρη στον προσωρινό αριθμό των οικονομικών μεταναστών.

Το δεύτερο μέρος της εξήγησης της εν λόγω κατάστασης που επικρατεί στην εκπαίδευση είναι η δομή των Πολωνικών εταιρειών, καθώς και ο τρόπος που αυτές αντιμετωπίζουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μεταναστών-εργαζομένων. Μπορούμε να τις χωρίσουμε σε τέσσερις κατηγορίες:

- Εταιρείες που απασχολούν μόνο εργαζόμενους που μιλούν την Αγγλική, η οποία είναι απαραίτητη για την επικοινωνία. (Πολωνοί και αλλοδαποί εργαζόμενοι).

- Εταιρείες που απασχολούν εργαζόμενους από την Ουκρανία και μερικές φορές από την Λευκορωσία. Οι ομοιότητες των γλωσσών των δύο αυτών κρατών δημιουργούν αρκετό έδαφος για επικοινωνία, ώστε να εξηγούνται απλές φράσεις που σχετίζονται με την εργασία. π.χ. η «Jogo» - Πολωνική εταιρεία που παράγει τυριά, κρέμες, κλπ.
- Εταιρείες που απασχολούν μετανάστες και οργανώνουν για αυτούς μαθήματα της Πολωνικής γλώσσας (πολλές φορές σχετιζόμενα με την επαγγελματική γλώσσα και τις δεξιότητες) π.χ. η Jeronimo Martins, παρέχοντας μια διαδικτυακή πλατφόρμα και οδηγίες διαθέσιμες μόνο προς τους εργαζόμενους της εταιρείας.
- Εταιρείες που απασχολούν εκπαιδευτικούς που διδάσκουν την Πολωνική ως ξένη γλώσσα και οργανώνουν δια ζώσης μαθήματα της Πολωνικής (συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής γλώσσας) για τους μετανάστες εργαζομένους τους.

Το περιεχόμενο των μαθημάτων της τρίτης και της τέταρτης κατηγορίας είναι εμπιστευτικό, ενώ η πρόσβαση σε αυτά είναι δυνατή μόνο για μετανάστες/στρίες που απασχολούνται στους αντίστοιχους οργανισμούς. Φαίνεται ότι η κατάσταση της εκμάθησης της επαγγελματικής γλώσσας στην Πολωνία δημιουργεί πρόσφορο έδαφος για την ανάπτυξη των προϊόντων του έργου FOCAL, εξαιτίας της έλλειψης άμεσα διαθέσιμου υλικού που σχετίζεται με την επαγγελματική γλώσσα οποιουδήποτε τομέα.

Ισπανία

Παραδοσιακά, η Ισπανία ήταν μια χώρα με περισσότερους απόδημους παρά μετανάστες εντός της. Αυτή η κατάσταση ξεκίνησε να αλλάζει προς τα τέλη του τελευταίου αιώνα, όταν αυτή η τάση αντιστράφηκε. Καθώς αυτή η αλλαγή είναι κάτι το πρωτόγνωρο, οι νόμοι και τα συστήματα που την ελέγχουν, ακόμα προσπαθούν να συμβαδίσουν με αυτήν. Στις μέρες μας, η διαδικασία απόκτησης βίζας εργασίας στην Ισπανία είναι περίπλοκη, χρονοβόρα και περιοριστική, γεγονός που αποτρέπει πολλούς εργαζομένους από το προσπαθήσουν να την αποκτήσουν. Στην Ισπανία, δεν υφίσταται κάποια γλωσσική απαίτηση για τη λήψη βίζας ή άδειας εργασίας. Το εάν είναι απαραίτητα τα Ισπανικά ή όχι για τη δουλειά, έγκειται στην κρίση του εργοδότη. Αυτό αποτελεί σκόπελο στη μάθηση Ισπανικών για τους μη καταρτισμένους εργαζόμενους: επειδή το να μαζεύεις φρούτα ή να γεμίζεις ράφια δεν απαιτεί υψηλές γλωσσικές ικανότητες, δεν ενθαρρύνεται η γλωσσομάθεια.

Για να γίνει κάποιος/α αποδεκτός/ή στη Formación Profesional ή τη Spanish Vocational Training (FP) [Ισπανική Επαγγελματική Κατάρτιση, ΙΕΚ], οι μετανάστες χρειάζονται δύο πράγματα: ένα απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ή το ισοτίμό του στη χώρα προέλευσής τους) και μια νόμιμη άδεια παραμονής ή, στην περίπτωση που δεν την έχουν, απαιτείται τότε ένα έγγραφο που αναφέρει ότι έχουν κάνει αίτηση για την εν λόγω άδεια. Εάν πληρούνται και οι δύο προϋποθέσεις, ένας μετανάστης

μπορεί να ξεκινήσει την Ισπανική Επαγγελματική Κατάρτισή του, η οποία θα είναι η ίδια με αυτή των Ισπανών συμμαθητών του. Το εκπαιδευτικό σύστημα δεν περιλαμβάνει μαθήματα που αφορούν στην ένταξη, στα Ισπανικά ως ξένη γλώσσα ή στην Ισπανική επαγγελματική γλώσσα. Όλοι οι μαθητές, ανεξαρτήτως εθνικότητας, πρέπει να μιλούν άπταιστα ή έστω επαρκώς την Ισπανική γλώσσα. Έτσι, μόνο οι μετανάστες που κατέχουν την Ισπανική γλώσσα σε πολύ υψηλό επίπεδο έχουν τη δυνατότητα να ξεκινήσουν την επίσημη ΕΕΚ [Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτισή] τους.

Θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι το Ισπανικό κράτος δεν προσφέρει τίποτα στους μετανάστες, για να τους βοηθήσει να ολοκληρώσουν την εκπαίδευσή τους ή να ενταχθούν στην αγορά εργασίας μέσω αυτής, η πραγματικότητα όμως δεν είναι ακριβώς έτσι. Ο Οργανικός Νόμος 2/2006, της 3^{ης} Μαΐου, για την Εκπαίδευση, στο άρθρο 67 αναφέρει ότι:

Παράγραφος 4 (...) είναι καθήκον των εκπαιδευτικών Αρχών να προωθήσουν εξειδικευμένα προγράμματα εκμάθησης της Ισπανικής γλώσσας αλλά και των άλλων επισήμων γλωσσών, καθώς και των βασικών στοιχείων της κουλτούρας, διευκολύνοντας έτσι την ένταξη των μεταναστών. Παράγραφος 5: Στην εκπαίδευση ενηλίκων, θα δοθεί η κατάλληλη μέριμνα σε αυτούς που φαίνεται να χρήζουν ιδιαίτερης εκπαιδευτικής υποστήριξης.

Αυτό σημαίνει ότι, ενώ ο συγκεκριμένος νόμος για την ΙΕΚ δεν περιλαμβάνει κάποια ουσιαστική διάθεση για κάποιον συγκεκριμένο σχηματισμό που αφορά σε μετανάστες, ο γενικός νόμος για την εκπαίδευση επιτάσσει τη δημιουργία αυτού του συγκεκριμένου σχηματισμού ή/και να δοθεί επιπλέον υποστήριξη από τις εκπαιδευτικές Αρχές. Μια σειρά από πρωτοβουλίες καλύπτει αυτήν την ανάγκη, οι οποίες συνήθως χρηματοδοτούνται από τις Αρχές Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Πρόνοιας των διαφορετικών Αυτόνομων Κοινοτήτων της Ισπανίας. Το **CEPI**, Ισπανικό ακρωνύμιο για το Centre for Participation and Integration of Immigrants [Κέντρο Συμμετοχής και Ένταξης Μεταναστών], προετοιμάζει τους μετανάστες για τις εξετάσεις που απαιτούνται για το απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υπογραφή μιας σύμβασης εργασίας, και προσφέρει πληθώρα μαθημάτων Ισπανικών, από απλά μαθήματα Ισπανικών ως ξένη γλώσσα μέχρι και πρακτικό λεξιλόγιο για διαφορετικά επαγγέλματα.

Το **CEPA**, Ισπανικό ακρωνύμιο για το Centre of Education for Adult People [Κέντρο Εκπαίδευσης Ενηλίκων], αν και το όνομα αυτό ενδέχεται να διαφέρει ανάλογα με την Αυτόνομη Κοινότητα, δεν απευθύνεται αποκλειστικά σε μετανάστες. Οποιοσδήποτε με νόμιμη άδεια παραμονής στην Ισπανία μπορεί να παρακολουθήσει τα μαθήματα αυτού του ιδρύματος. Τα πιο δημοφιλή είναι πιθανόν τα μαθήματα που οδηγούν στην απόκτηση του απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο, όπως φανερώνει το όνομά του, απευθύνεται κυρίως σε πολίτες που εγκατέλειψαν το σχολείο προτού

λάβουν το απολυτήριό τους. Όπως και να 'χει, αυτά τα εκπαιδευτικά κέντρα συνήθως προσφέρουν μαθήματα Ισπανικών ως ξένη γλώσσα.

Πέραν τούτου, το εθνικό πρόγραμμα δεν προσφέρει κάποιον συγκεκριμένο σχηματισμό για μετανάστες των οποίων η μητρική γλώσσα δεν είναι η Ισπανική, ούτε για γενικού ούτε για επαγγελματικού χαρακτήρα γλωσσομάθεια. Το πιο σημαντικό ίδρυμα διδασκαλίας και μάθησης της Ισπανικής ως Ξένη Γλώσσα, το **Ινστιτούτο Θερβάντες**, προσφέρει κάποια μαθήματα όπως Ισπανικά για Επιχειρήσεις, όμως, αυτά είναι περιορισμένα και δεν συμπεριλαμβάνονται σε όλες τις αντιπροσωπείες.

Το Ισπανικό εκπαιδευτικό σύστημα δεν προσφέρει συγκεκριμένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης για εργαζόμενους μετανάστες, όμως, οι αντιπρόσωποί του γνωρίζουν την υφιστάμενη ανάγκη για κάτι τέτοιο, όπως φαίνεται στην προαναφερόμενη παράγραφο του Οργανικού Νόμου. Τον περασμένο Φεβρουάριο, ορισμένες νομοθετικές μεταρρυθμίσεις από το Υπουργείο Μετανάστευσης εισήγαγαν νέες αλλαγές. Αυτή η πραγματικότητα προστίθεται στο γεγονός ότι οι εργαζόμενοι μετανάστες αποτελούν ένα αυξανόμενο και σημαντικό μέρος ορισμένων τομέων, όπως αυτών της γεωργίας ή των μεταφορών, οδηγώντας μας στο να συμπεράνουμε ότι η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού επαγγελματικής γλωσσομάθειας θα είναι άκρως απαραίτητη στα σενάρια που θα ακολουθήσουν.

Γαλλία

Η Γαλλική γλώσσα για αλλοδαπούς είναι ένας ικανοποιητικά αναπτυγμένος τομέας, εντός του οποίου συναντώνται πολλαπλοί παιδαγωγικοί κλάδοι και αντιπρόσωποι. Όσον αφορά στο διαδικτυακό υλικό, υπάρχουν ελάχιστες διαθέσιμες ιστοσελίδες, στην πράξη όμως, όλες είναι πολύ γενικές και δεν προσφέρουν ουσιαστική εξάσκηση ή εμπειριστατωμένες γνώσεις. Οι περισσότερες απευθύνονται σε μαθητές επιπέδου B1.

Όσον αφορά στις ιστοσελίδες γλωσσομάθειας, υπάρχει μια πρόταση για εκμάθηση της επαγγελματικής γλώσσας. Ανήκει στη βιομηχανία των κατασκευών: Υποδηματοποιοί και ξυλουργοί (δείτε το #9 παρακάτω – Enseigner le français). Οι διαδραστικές ασκήσεις αποτελούνται από αποσπάσματα βίντεο που στοχεύουν στην κατανόηση της γενικής ιδέας και του λεξιλογίου, μέσω ασκήσεων συμπλήρωσης, ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής, κλπ. Πέραν αυτού του παραδείγματος, τα περισσότερα θέματα άπτονται της καθημερινής ζωής.

Όσον αφορά στα ιδρύματα που παραδίδουν μαθήματα σε μετανάστες μαθητές, αυτά επικεντρώνονται σε γενικές γλωσσικές δεξιότητες, με εξαίρεση μονάχα δύο: το IPERIA, ένας λειτουργός εντός του τεχνικού τομέα της οικογενειακής βοήθειας, ο οποίος έχει αναπτύξει συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό· το δεύτερο είναι το Simplon, γνωστό για τα ψηφιακά μαθήματα

τεχνικής φύσεως, τα οποία συμπεριλαμβάνουν μια κατεύθυνση για τους μετανάστες που προσφέρει επαγγελματικά Γαλλικά στο πρόγραμμα σπουδών. Συνεπώς, δεν υπάρχουν μαθήματα που εστιάζουν αποκλειστικά στους τομείς του εμπορίου και της λιανικής, της βιομηχανίας και της γεωργίας.

Ακόμα, εάν τα εν λόγω μαθήματα δεν στοχεύουν άμεσα στην εκμάθηση επαγγελματικής γλώσσας, υπάρχουν δύο πιστοποιητικά επαγγελματικής Γαλλικής γλώσσας. Το πρώτο ονομάζεται “Le Français des Affaires” και έχει αναπτυχθεί από το CCI, το Chamber of Commerce and Industry [Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο]. Αυτό αποτελεί τη βάση κατάρτισης σε όλη τη χώρα. Η ύπαρξή του υπονοεί τη διενέργεια μαθημάτων για την προετοιμασία για το πτυχίο αυτό. Αυτό το πτυχίο αξιολογεί την επάρκεια στη Γαλλική γλώσσα στους παρακάτω τομείς:

- τουρισμός, φιλοξενία, και εστίαση·
- Γαλλικά για Επιχειρήσεις, όπου προσφέρονται πέντε Διπλώματα Γαλλικών για Επιχειρήσεις, επιπέδου A1 έως C1, το DFP B1, καθώς και δύο διπλώματα Γαλλικών για Επιχειρήσεις που απευθύνονται σε Γραμματείς, επιπέδου B1 έως B2:
- Διεθνείς Σχέσεις, από το επίπεδο B1 έως το C1

Κάτι εξίσου αξιοσημείωτο σε αυτήν την πηγή είναι το ότι είναι διαθέσιμη μέσω μιας εφαρμογής για κινητά, την Français 3.0.

Δεύτερον, το diplôme de compétences linguistique en français ([DCL-FP français professionnel ou DCL-FLE français langue étrangère](#)) [δίπλωμα γλωσσικών δεξιοτήτων στα Γαλλικά], είναι ένα δίπλωμα που έχει σχεδιαστεί από το Εθνικό Σύστημα Εκπαίδευσης, το οποίο δίπλωμα αποσκοπεί στο να αξιολογήσει τις γλωσσικές δεξιότητες σε διαπροσωπικές καταστάσεις εντός εργασιακών περιβαλλόντων. Ανταποκρίνεται σε μια λογική παρόμοια με αυτήν των περιπτώσιολογικών μελετών: μια κατάσταση που πρέπει να ανακαλυφθεί, διεργασίες που πρέπει να ολοκληρωθούν, επιλογές που πρέπει να παρθούν, μια λύση που πρέπει να προταθεί ως μέρος μιας «αποστολής» που ανατίθεται στον υποψήφιο. Η εξέταση βασίζεται σε αυθεντικά γραπτά, ακουστικά ή οπτικοακουστικά έγγραφα. Η υποστήριξη και ο τρόπος διανομής αυτών των εγγράφων μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τη φύση των θεμάτων και την πρόοδο της τεχνολογίας.

Η εξέταση χωρίζεται σε πέντε φάσεις, με την κάθε μία να ελέγχει πιο συγκεκριμένα μια γραπτή ή προφορική δεξιότητα μέσω μιας σειράς δραστηριοτήτων: συλλογή και ταξινόμηση πληροφοριών, εντοπισμός ενός προβλήματος και επιλογή μιας λύσης για αυτό. Αυτό το πιστοποιητικό είναι εναρμονισμένο με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες: Αξιολόγηση Εκμάθησης και Διδασκαλίας. Η κατεύθυνση του αρχαρίου στη γλώσσα αναφέρεται ρητά σε μια τεχνική προσέγγιση της διαδικασίας της γλωσσομάθειας.

Τέλος, υπάρχει και η CléA Certificate. Η CléA είναι μια διεπαγγελματική πιστοποίηση σχεδιασμένη από τους κοινωνικούς εταίρους. Σχεδιάστηκε για να απονείμει το πρώτο πιστοποιητικό σε όσους δεν

έχουν καμία κατάρτιση. Η πιστοποίηση αυτή αξιολογεί βασικές δεξιότητες (Γαλλικά, Μαθηματικά, Ψηφιακές δεξιότητες) καθώς και εγκάρσιες δεξιότητες όπως την ομαδική εργασία και την ικανότητα μάθησης, με συνεχή αναφορά σε εργασιακά περιβάλλοντα. Το πιστοποιητικό μπορεί να κατανεμηθεί σε δύο στάδια: με μια αρχική αξιολόγηση, όπου ο υποψήφιος μπορεί να αποκτήσει την πιστοποίηση για ορισμένες δεξιότητες, εάν όχι όλες. Για τις υπολειπόμενες δεξιότητες μπορεί να συνταχθεί μια πρόταση σπουδών, η οποία κατευθύνει τον μαθητή στις σπουδές του, ώστε να αποκτήσει αργότερα την πλήρη πιστοποίηση. Ο υποψήφιος έχει περιθώριο πέντε ετών για να ολοκληρώσει την πιστοποίηση με μια τελική αξιολόγηση. Η CléA είναι πλέον η περισσότερο αναγνωρισμένη πιστοποίηση και αποτελεί την είσοδο στην πορεία προς την πιστοποίηση για τους πρόσφυγες και τους μετανάστες που δεν έχουν αποκτήσει κάποιο πιστοποιητικό στη χώρα τους ή έχουν αποκτήσει κάποιο το οποίο δεν αναγνωρίζεται στο Γαλλικό σύστημα.

Συμπέρασμα της δευτερογενούς έρευνας

Όλοι οι εταίροι του έργου FOCAL επέδειξαν διαφορετικά επίπεδα δέσμευσης σε ό,τι αφορά στην τεχνική ή στην επαγγελματική γλωσσομάθεια. Η έλλειψη διαθέσιμων μαθημάτων που εστιάζουν στην επαγγελματική γλώσσα, όπως π.χ. στη βιομηχανία, το εμπόριο και τη λιανική, καθώς και τη γεωργία, αποτελεί μείζον εμπόδιο, το οποίο όμως δημιουργεί τεράστιες ευκαιρίες για την επιτυχία των προϊόντων του έργου FOCAL. Τα συμπεράσματα του υφιστάμενου εκπαιδευτικού υλικού που σχετίζεται με την γλωσσομάθεια των μεταναστών πάνω στους συγκεκριμένους τομείς της βιομηχανίας, του εμπορίου / λιανικής, και της γεωργίας, παρουσιάζουν αρκετές ομοιότητες μεταξύ των εταίρων του έργου – είτε δεν υφίστανται καν, είτε η διαθεσιμότητά τους είναι πολύ περιορισμένη. Οι εκθέσεις των εταίρων του έργου περιλάμβαναν παραδείγματα εγχειριδίων ή διαδικτυακών μαθημάτων που λαμβάνουν υπόψη την επαγγελματική γλώσσα, τα οποία όμως είτε δεν είναι ολοκληρωμένα, είτε δεν εστιάζουν επαρκώς στο λεξιλόγιο και τη σύνταξη της επαγγελματικής γλώσσας.

II. Έκθεση συνεντεύξεων

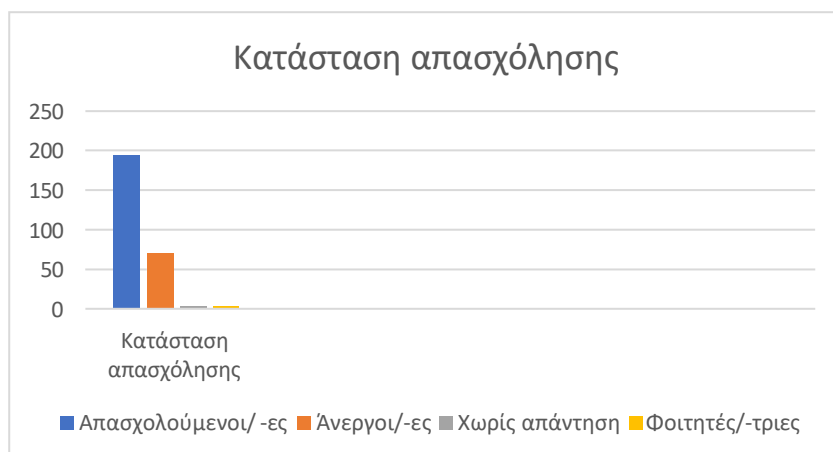
1. Μετανάστες

Συνολικά, 296 μετανάστες από τέσσερις χώρες εταίρων του έργου FOCAL [(Γερμανία 66), (Πολωνία – 72), (Ισπανία - 83), (Ελλάδα – 75)] συμμετείχαν στην έρευνα ερωτηματολογίου – σε αυτήν, 96 δήλωσαν γυναίκες, 198 άνδρες, και δύο συμμετέχοντες/ουσες δεν ανέφεραν το φύλο τους. Κάθε μετανάστης δήλωσε διαφορετική καταγωγή και μητρική γλώσσα, ανάλογα με τη χώρα φιλοξενίας. Στη Γερμανία, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ήταν μετανάστες από τη Συρία (11) και ήταν Αραβόφωνοι (13), στην Πολωνία οι περισσότεροι μετανάστες ήταν Ουκρανόφωνοι (23) και Ρώσοι (26), στην Ισπανία από την Υποσαχάρια Αφρική (42) και την περιοχή του Μαγκρέμπ (ιδιαίτερα από το Μαρόκο) (27), πολλοί εκ των οποίων μιλούσαν επίσης Αραβικά, και τέλος, στην Ελλάδα, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων προερχόταν από το Αφγανιστάν (18) με την πιο δημοφιλή γλώσσα να είναι η Ουρντού (12).

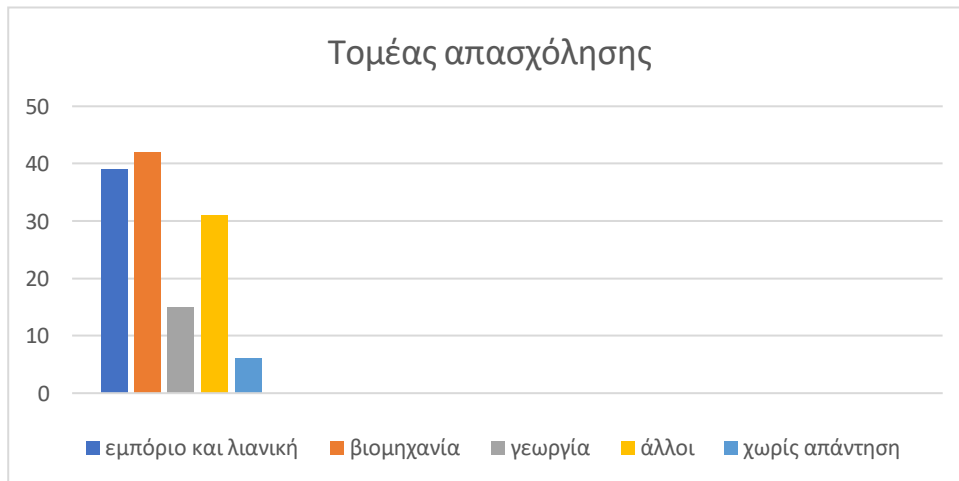
1.1. Επίπεδο επάρκειας στη γλώσσα της χώρας φιλοξενίας (συνολικά 287):

1.2. Κατάσταση απασχόλησης (συνολικά 271):

1.2.1. Τομέας απασχόλησης (συνολικά 133)

1.3 Γλωσσικές δεξιότητες

1.3.1 Αναφερόμενες δυσκολίες στις δεξιότητες ανάγνωσης και κατανόησης

Ενδεικτικές δυσκολίες	Αριθμός σχετικών απαντήσεων
εγχειρίδια οδηγιών	60
συμβόλαια	56
διεργασίες	36
προσφορές	33
τεχνικά / εξειδικευμένα κείμενα	104
όλα τα παραπάνω	104
άλλα	23
δεν αντιμετωπίζω δυσκολίες στην κατανόηση των διεργασιών που σχετίζονται με τη δουλειά μου	78

1.3.2. Αναφερόμενες δυσκολίες στις δεξιότητες γραφής / σύνταξης

Ενδεικτικές δυσκολίες	Αριθμός σχετικών απαντήσεων
τεχνικά / εξειδικευμένα κείμενα	111
εκθέσεις	58
e-mail προς συναδέλφους / προϊσταμένους	23
άλλα	21
όλα τα παραπάνω	107
δεν αντιμετωπίζω δυσκολίες στην κατανόηση των διεργασιών που σχετίζονται με τη δουλειά μου	72
χωρίς πληροφορίες	6

1.3.3. Αναφερόμενες δυσκολίες στις δεξιότητες συνδιαλλαγής / κατανόησης

Ενδεικτικές δυσκολίες	Αριθμός σχετικών απαντήσεων
προσωπικές συζητήσεις	135
γενικές συζητήσεις	94
εργασιακές οδηγίες	82
συζητήσεις με συναδέλφους	50
χωρίς προβλήματα	28

Παρουσιάζει ενδιαφέρον ο υψηλός αριθμός συνεντευξιζόμενων που δήλωσαν ότι δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην κατανόηση των διεργασιών που σχετίζονται με τη δουλειά τους. Πιθανόν οι συνεντευξιζόμενοι να μην ήταν σίγουροι για το πού προορίζονταν τα αποτελέσματα της έρευνας και να ήθελαν να τονίσουν ότι ήταν καλά προετοιμασμένοι για κάθε διεργασία που θα πρόκυπτε στη δουλειά τους. Έτσι, δεν ξαφνιαστήκαμε όταν αντιληφθήκαμε ότι η πλειοψηφία αντιμετωπίζει όντως δυσκολίες κατά την ανάγνωση διαφόρων τύπων κειμένων, με σχεδόν το ένα τρίτο της να αντιμετωπίζει δυσκολίες με όλους τους τύπους κειμένων.

1.4. Συμπέρασμα της έρευνας για τους μετανάστες:

- 1) Οι μετανάστες που συμμετείχαν στην έρευνα επέδειξαν πολύ χαμηλά επίπεδα γνώσεων της γλώσσας της χώρας υποδοχής: το 29% ανέφερε ότι δεν είχε συμμετάσχει σε κανένα πρόγραμμα γλωσσομάθειας, ενώ το 34% σε προγράμματα επιπέδου μόλις A1/A2 – αριθμοί

που δείχνουν ότι το 63% των συμμετεχόντων δεν γνωρίζουν καθόλου ή γνωρίζουν ελάχιστα τη γλώσσα της χώρας υποδοχής.

- 2) Η έρευνα ανέδειξε έναν ξεκάθαρα μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων μεταναστών (71%) σε σχέση με τους ανέργους – 26%
- 3) Η διασπορά των ερευνών σε ώριμους οικονομικούς τομείς αναδεικνύει πληροφορίες που άπτονται των ενδιαφερόντων του έργου FOCAL – εμπόριο και λιανική – 29%, βιομηχανία – 32%, γεωργία – 11%
- 4) Οι δυσκολίες στις γλωσσικές δεξιότητες που τονίστηκαν από τους συμμετέχοντες στην έρευνα προσφέρουν χρήσιμη πληροφόρηση για τη δημιουργία ενός πλαισίου στόχων για τις μελλοντικές δραστηριότητες των εταίρων του έργου FOCAL. Θα πρέπει να επικεντρωθούμε στη δημιουργία υλικού που περιλαμβάνει ένα πλήρες λεξιλόγιο πρακτικής χρήσης, καθώς και ασκήσεις τεχνικών οδηγιών, εργασίες, ταινίες, και παρουσιάσεις που σχετίζονται με θέματα όπως:

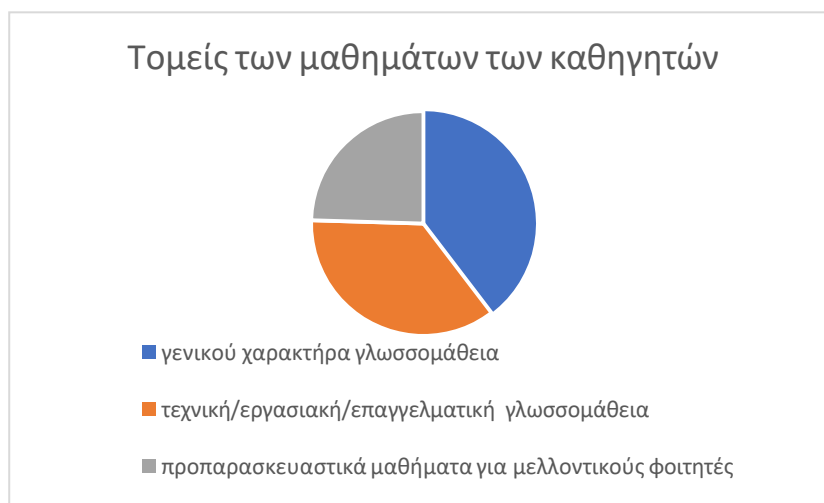
- την ανάπτυξη δεξιοτήτων ανάγνωσης / κατανόησης:
 - σειρά ασκήσεων, εργασιών, που περιλαμβάνουν σημαντικό λεξιλογικό εύρος τεχνικής και εξειδικευμένης γλώσσας, εκφράσεων, συντακτικών δομών που συναντώνται συχνά σε τέτοιου είδους υλικό γραμματικής γλωσσομάθειας.
 - σειρά ασκήσεων και υλικού τεχνικής υποστήριξης – βίντεο, PowerPoint και άλλο υλικό που αφορά στην ανάγνωση και κατανόηση συμβολαίων και εγχειριδίων οδηγιών.
 - σειρά (ίσως μικρότερη) ασκήσεων που σχετίζονται με τις υπόλοιπες από τις ενδεικτικές δυσκολίες στην κατανόηση π.χ. προσφορών και διεργασιών.
- την ανάπτυξη δεξιοτήτων γραφής / σύνταξης:
 - σειρά ασκήσεων και κυρίως τεχνικών οδηγιών (PowerPoint ή άλλες παρουσιάσεις, βίντεο) που αναφέρονται σε γραπτές εκθέσεις.
 - σειρά ασκήσεων, εργασιών που περιλαμβάνουν μεγάλη ποικιλία τεχνικού / εξειδικευμένου λεξιλογίου, εκφράσεων, συντακτικών δομών που συναντώνται συχνά σε τέτοιου είδους υλικό γραμματικής γλωσσομάθειας. (στη δεύτερη θέση, επειδή υπάρχει πιθανότητα να μην είναι τόσο αναμενόμενες από τους εργαζόμενους μετανάστες, όσο είναι οι εκθέσεις)
 - σύντομο μάθημα σύνταξης κατάλληλων και ευγενικών e-mail προς τους προϊσταμένους. Ενώ δεν τονίστηκε από πολλούς, η καθημερινότητα αποδεικνύει ότι η σύνταξη τέτοιων email αποτελεί μείζον πρόβλημα για τους μετανάστες. (Πιθανόν οι μετανάστες που συμμετείχαν στην έρευνα να μη βίωσαν ποτέ μια τέτοια ανάγκη).
- την ανάπτυξη δεξιοτήτων συνδιαλλαγής / κατανόησης:

- σειρά ασκήσεων (μοντέλα διαλόγων, ηχογραφήσεις, διάλογοι προς συμπλήρωση, βίντεο, PowerPoint ή άλλες παρουσιάσεις) που σχετίζονται με την κατανόηση και τη συμμετοχή σε επαγγελματικές συζητήσεις – ειδικά σε βασικό επαγγελματικό επίπεδο – π.χ. «πώς να καταγράψετε τα αγαθά που βρίσκονται στα ράφια της αποθήκης», αλλά όχι «πώς να αναπτύξετε ένα πρόγραμμα υπολογιστή για να το κάνετε», κλπ.
- σειρά ασκήσεων που περιλαμβάνουν τυπικούς διαλόγους μεταξύ εργαζομένων εντός ενός συγκεκριμένου τομέα, π.χ. εντολή για τοποθέτηση των εργαλείων στη θέση τους, ερωτήσεις που σχετίζονται με το νέο προτεινόμενο συμβόλαιο, συζητήσεις περί νέων επαγγελματικών διεργασιών, κλπ.
- σειρά ασκήσεων ανάπτυξης δεξιοτήτων κατανόησης των οδηγιών που προέρχονται από προϊσταμένους.

2.0. Καθηγητές ξένων γλωσσών

Συνολικά 53 καθηγητές συμμετείχαν στην έρευνα ερωτηματολογίου – μεταξύ αυτών, 21 καθηγητές δήλωσαν ότι παρέδιδαν γλωσσικά μαθήματα μόνο γενικού χαρακτήρα, ενώ 32 εξ αυτών παρέδιδαν εξειδικευμένα μαθήματα: τεχνικά γλωσσικά στοιχεία, επαγγελματική γλώσσα, γλώσσα σχετιζόμενη με την εργασία και προπαρασκευαστικά μαθήματα για μελλοντικές πανεπιστημιακές σπουδές με ειδίκευση στην ιατρική, καθώς και στις τεχνικές και οικονομικές επιστήμες.

2.1. Τομείς των μαθημάτων των δασκάλων που συμμετείχαν στην έρευνα

2.1.2. Τομείς των εξειδικευμένων μαθημάτων των καθηγητών– σύνολο: 32

- τεχνική εκπαίδευση (10) σε αυτήν: 6 εμπορίου, 3 διοικητικής διαχείρισης, 1 μη ενδεδειγμένης εξειδίκευσης.
- μαθήματα

επαγγελματικής γλώσσας / μαθήματα εργασιακής γλώσσας (9) εκ των οποίων: 6 νοσηλευτικής, 6 διαχείρισης αποθηκών, 2 μη ενδεδειγμένης εξειδίκευσης.¹

¹R, Ορισμένοι καθηγητές εξειδικεύονται σε περισσότερους από έναν τομείς.

- Προπαρασκευαστικά μαθήματα για μελλοντικούς πανεπιστημιακούς φοιτητές (13) εκ των οποίων: 5 ιατρικής εξειδίκευσης, 5 εξειδίκευσης τεχνικών επιστημών, 3 εξειδίκευσης οικονομικών επιστημών, 3 μη ενδεδειγμένης εξειδίκευσης.²

2.2. Εκπαιδευτικά μέσα:

Εν γένει, σε όλες τις έρευνες καθηγητών αναφέρονται τα ίδια μέσα: μαυροπίνακες, πίνακες μαρκαδόρων, ιστοσελίδες (υλικό από YouTube, ιστοσελίδες με κουίζ, εξειδικευμένες ιστοσελίδες, κλπ.), παρουσιάσεις, κείμενα των συντακτών, ασκήσεις των συντακτών, ταινίες (ντοκιμαντέρ, ταινίες μεγάλου μήκους, ταινίες μικρού μήκους από το διαδίκτυο), υλικό από τον τύπο, φωτογραφίες, κλπ.

2.3. Μεθοδολογία και μορφές διδασκαλίας:

2.3.1. Οι μορφές διδασκαλίας που χρησιμοποιήθηκαν από τους δασκάλους που συμμετείχαν στην έρευνα:

Όνομα της μεθόδου διδασκαλίας	Αριθμός των δασκάλων που τη χρησιμοποιούν
ατομική γραπτή εργασία	45
διάλογοι σε ζευγάρια και ομάδες	50
πρακτικές προφορικές δραστηριότητες με γλωσσικά στοιχεία από τον εργασιακό βίο	37
παρουσιάσεις	40
χρήση διαδικτυακών εργαλείων	24

2.3.2. Οι πιο αποτελεσματικές μέθοδοι διδασκαλίας βάσει της εμπειρίας των δασκάλων που συμμετείχαν στην έρευνα:

Οι πιο αποτελεσματικές μέθοδοι διδασκαλίας σύμφωνα με τους δασκάλους που συμμετείχαν στην έρευνα	Αριθμός απαντήσεων
ακουστική κατανόηση	37
κατανόηση κειμένων	30
οπτικοακουστική αντίληψη	38

² Ορισμένοι καθηγητές εξειδικεύονται σε περισσότερους από έναν τομείς.

2.3.3. Τα στοιχεία που βασίζονται στην εργασία και συμπεριλαμβάνονται στην διδακτική διαδικασία:

Όλες οι εκθέσεις κατέληξαν σε κοινά σημεία, όπως:

- κατανόηση των οδηγιών και εντολών
- συγγραφή βιογραφικού σημειώματος, συγγραφή συνοδευτικής επιστολής, τρόπος συμπεριφοράς σε μια συνέντευξη
- διάλογοι που περιλαμβάνουν λέξεις και εκφράσεις που σχετίζονται με την εργασία, αναφορές σε επαγγελματικές συζητήσεις· παρουσίαση μιας εργασίας, ζητήματα του γραφείου· παρουσιάσεις και σκηνές που αναδεικνύουν σημαντικά επαγγελματικά ζητήματα.
- μαθήματα με ιστοσελίδες προσφοράς εργασίας
- τυπικές επικοινωνιακές καταστάσεις που σχετίζονται με την εργασία

2.4. Συμπέρασμα:

Οι καθηγητές που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσαν εξειδίκευση στη γενικού χαρακτήρα γλωσσομάθεια σε ποσοστό 40%, στην τεχνική εκπαίδευση με γλωσσικά στοιχεία, ή σε εξειδικευμένα προπαρασκευαστικά γλωσσικά μαθήματα σε ποσοστό σχεδόν 61%

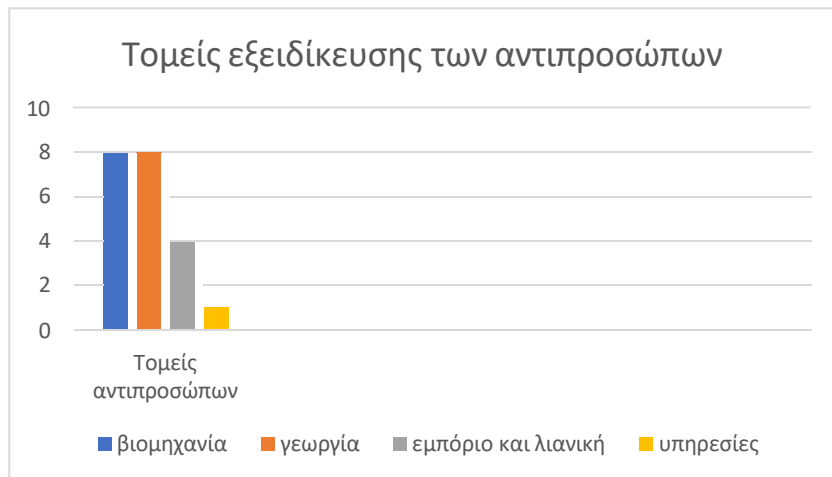
Οι πληροφορίες που αναφέρονται σε όλες τις εκθέσεις είναι πολύ παρόμοιες. Όλοι οι καθηγητές δήλωσαν ότι δε χρησιμοποιούν τις ίδιες διδακτικές μεθόδους, είτε μοιράζονται κοινή εξειδίκευση, είτε όχι. (Δείτε το 2.2). Φαίνεται πως οι πιο δημοφιλείς διδακτικές μέθοδοι είναι οι «διάλογοι σε ζευγάρια» και οι «ατομικές γραπτές εργασίες», όμως, οι διαδικτυακές δραστηριότητες σημειώθηκαν μόνο από το 45% των δασκάλων (Δείτε το 2.3.1). Η οπτικοακουστική αντίληψη αναγνωρίστηκε ως η πιο αποτελεσματική μέθοδος διδασκαλίας από το 71% των δασκάλων. Τα στοιχεία που βασίζονται στην εργασία συμπληρώνουν τη διδακτική διαδικασία (Δείτε το 2.3.3.)

3.0 Αντιπρόσωποι επαγγελματικών τομέων

3.1. Αριθμός και τομέας των αντιπροσώπων:

Συνολικά 21 αντιπρόσωποι συμμετείχαν στην έρευνα.

Οι τομείς που ανήκαν οι αντιπρόσωποι είναι οι εξής:

3.2 Αριθμός απασχολούμενων με μεταναστευτικό παρελθόν:

Ο αριθμός των απασχολούμενων με μεταναστευτικό παρελθόν ποικίλει και εκτείνεται από 2-5 εργαζόμενους μέχρι ακόμα και 1000 άτομα.

3.3 Γλωσσική υποστήριξη για εργαζόμενους με μεταναστευτικό παρελθόν

Η πλειονότητα των εργοδοτών προσφέρουν γλωσσική υποστήριξη στους μετανάστες εργαζομένους τους, η οποία μπορεί να έχει τη μορφή εσωτερικών εταιρικών γλωσσικών μαθημάτων ή γλωσσικών μαθημάτων που προσφέρονται από άλλα κέντρα γλωσσομάθειας. Οι πιο μεγάλες εταιρείες δημιούργησαν επίσης διαδικτυακά μαθήματα που είναι διαθέσιμα μόνο στους εργαζομένους τους. Πολύ δημοφιλής επιλογή είναι και ένα σύστημα καθοδήγησης, μέσω του οποίου οι πιο έμπειροι μετανάστες εργαζόμενοι που προέρχονται από την ίδια χώρα με τους νέους, βοηθούν τους τελευταίους στην εύρεση σπιτιού, στην κοινή μετάβαση προς τη δουλειά για λόγους οικονομίας, καθώς και στην ένταξή τους στην ομάδα του γραφείου.

3.4 Επίπεδο γλωσσομάθειας των μεταναστών εργαζομένων σας:

Εν γένει, η γλωσσομάθεια των μεταναστών αξιολογείται ως αρχαρίου ή μεσαίου επιπέδου, εκτός από τη Γερμανία, όπου σημειώνονται κατά κύριο λόγο μεσαία και προχωρημένα επίπεδα. Αυτό μπορεί να οφείλεται στη γενική πολιτική ένταξης στη Γερμανία.

3.5 Γλωσσικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες εργαζόμενοι, όπως καταγράφηκαν από τους εργοδότες τους:

Οι απαντήσεις αναδεικνύουν επίσης ότι οι περισσότερες δυσκολίες συναντώνται σε περιπτώσεις εξειδικευμένων θεμάτων, ανταλλαγής πληροφοριών επί ενός συγκεκριμένου ζητήματος που σχετίζεται με την εργασία, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών επί εξειδικευμένων ζητημάτων μεταξύ ειδικών. Επιπλέον, οι τομείς όπως η ανάγνωση και οι προφορικές εκφράσεις αξιολογούνται σε πολύ καλό επίπεδο από τους εργοδότες (αντιπροσώπους των τομέων). Περισσότερες δυσκολίες ανακύπτουν κατά τις προφορικές αλληλεπιδράσεις, π.χ. συζητήσεις με συναδέλφους στη δουλειά, χρήση διαλέκτου ή ειδικού λεξιλογίου· συμμετοχή σε συζητήσεις εν ώρα ομαδικής/συνεργατικής εργασίας· ή κατά την ανταλλαγή σύνθετων πληροφοριών (π.χ. με άλλους ειδικούς). Επιπλέον, η γραπτή έκφραση (γραπτή επικοινωνία πληροφοριών (π.χ. γραπτές εκθέσεις), χρήση τηλεπικοινωνιών για επαγγελματικούς σκοπούς, καθώς και απλές και σύνθετες γραπτές αλληλεπιδράσεις) προκαλεί ορισμένες δυσκολίες. Για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω, φαίνεται πως η βέλτιστη κατάσταση επικρατεί στη Γερμανία, αλλά ακόμη και εκεί, υπάρχουν εργοδότες που ζητούν υποστήριξη για την ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων των μεταναστών εργαζομένων τους. Σε άλλες χώρες, η κατάσταση είναι πολύ χειρότερη και απαιτείται πολύ περισσότερη υποστήριξη, καθώς τα κρατικά προγράμματα υποστήριξης της εκμάθησης της γλώσσας της χώρας υποδοχής από τους εργαζόμενους μετανάστες είναι ανεπαρκή ή δεν υφίστανται καν.